

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΜΠΕΛΛΟΣ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΓΙΔΑ ΣΤΑ 1884

Ερευνώντας τους τόμους μιας παλιάς εφημερίδας της Θεσσαλονίκης και ειδικά τον «Φάρο της Μακεδονίας» εντόπισα, επιτέλους, να αναφέρεται σε άρθρα της και για τον Γιδά.

Συγκεκριμένα σε δύο τεύχη του 1884 δημοσιεύει τις εκθέσεις μιας σχολικής εξεταστικής επιτροπής, η οποία από τη Θεσσαλονίκη μετέβηκε στο δημοτικό σχολείο του Γιδά για να παρακολουθήσει τις εξετάσεις των μαθητών, οι οποίες θα γίνονταν την Παρασκευή 6 Ιουλίου του 1884.

Στο υπ' αρ. 856 φύλλο της εφημερίδας της 7/7/1884 διαβάζουμε τα εξής:

«Και εν Γιδά τω μεγαλυτέρω χωρίον της περιφέρειας Ρουμλουκίου όπερ από ετών διατηρεί τακτικόν σχολείον χρησιμεύον ως κέντρον των πέριξ αυτού μικρών χωρίων, διατηρούντων μόνον γραμματοδιδασκαλεία αύριον τελούνται αι δημόσιαι εξετάσεις. Επί δε μετακαλέσαν την εντεύθεν εξεταστικήν επιτροπήν ήτις μετέβη χθες».

Στο μεθεπόμενο φύλλο της (αρ. 858) της 14/7/1884 η εφημερίδα δημοσιεύει την έκθεση την οποία σύνταξε η εξεταστική επιτροπή. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται είναι πολύ ενδιαφέροντα και σημαντικά και αφορούν όχι μόνο τον Γιδά αλλά και την ευρύτερη περιοχή. Ας αφήσουμε για λίγο την Αλεξάνδρεια του 1994 και ας μεταφερθούμε στο Γιδά του 1884 με οδηγό τις κιτρινισμένες σελίδες της παλιάς αυτής εφημερίδας.

«Θεσσαλονίκη 7^η Ιουλίου 1884 Σάββατο αρ. φύλλου 858 εκάστου φύλλου αντί 30 παράδων».

«Ως εξεταστική επιτροπή εις Γιδά εστάλησαν υπό του ημετέρου Γυμνασιάρχου κ. Α. Οικονόμου, προς ου η εκεί εφορία απετάθη οι κ.κ. Ι. Μέλφου και Β. Παπαγιαννίδης φοιτηταί του εν Αθήναις Πανεπιστημίου. Παρ' αυτών ελάβομεν προς δημοσίευσιν την επομένην έκθεσιν αφορώσα εις την κατάστασιν του τε σχολείου Γιδά και όλων των άλλων των εν τη περιφέρεια εκείνη περιών λίαν αξιεπαίνως η ρηθείσα επιτροπή εφρόντισε να συλλέξη πληροφορίες.

Γιδάς το πολυανθρωπότερον χωρίον της περιφέρειας Ρουμλουκίου εκ των εντός του Αλιάκμονος, αριθμούν περί τας 150 οικογενείας... δυνάμενον να θεωρηθή κέντρον απάσης της επαρχίας συμνύεται επί τε τη πνευματική υπεροχή των κατοίκων και της ανθηροτέρας εκπαιδευτικής εαυτού καταστάσει εν παραβολή προς τα κυκλούντα αυτό χωρία.

Εν δημοτικών σχολείων εκ η αποτελουμένων τάξεων κατά την παλαιάν διαίρεσιν της 1 τάξιν ελληνικού σχολείου, είναι ο πνευματικός του χωρίου αμπελών. Εν ω εγράφησαν περί τους 65 μαθητές εξ ων εναπέμειναν μέχρι τέλους 26 μόνον.

Εδίδαξαν δε εν αυτοίς οι κ.κ. Γ. Ραδίτσης και Δ. Οικονόμου οίτινες ιδίαν πολιτείαν έχοντες έκαστος, εις ουδεμίαν σχέσιν και βοήθειαν προς αλλήλους έρχονται. Δύο δε οικίσκοι ιδιορρύθμου σχήματος και τον έτερον η οροφή εγκυμονούσα ξύλα, λίθους, χώματα κ.λ.π. κινδύνους δια τους μαθητάς.

Εκ των 40 χωρίων διατηρούσι σχολείων εκτός Γιδά:

Οικίαι	Όνομα δασκάλου	Αριθμός μαθητών
1.Παλαιοχώριον 50	Ευάγγελος Οικονόμου	15
2.Καφοχώριον 40	Ιερέας Προκόπιος	5
3.Νεοχώριον 50		15
4.Σχοινάς 30	Δ. Γεμιτζόγλου	10
5.Λουτρός 65	Β. Παπανάτου Ι. Θεοχάρους	35
6.Κορυφήν 65	Αθανάσιος εκ Κολυνδρού	10
7.Κλειδί 80	Αθανασίου εκ Μπλάτσης	20
8.Τσινάφορον 60	Γ. Χρυσ αφίδης	20
9.Μέγα Αλάβορον 45	Χ. Παπαδόπουλος	15
10.Κουλούρα 50	Γ. Χριστοκουλίδης	10
11.Ξεχασμένη 40	Ι. Γρεβενιώτης	8
12.Γκριτζάλης 70	Αθ. Γεωργίου	3
13.Μελίκη 80		

(Ο ΠΟΛΙΤΗΣ, Παρασκευή 1 Απριλίου 1994, αρ. φ. 122)